

אמה ואחוריו שבעים אמה. וכמו שאמרנו³⁰ ודומה לארי³¹. וראוי שיתקינו [המשכן] אלה המשולים לאריה, כמו שנאמר עלה אריה מסבכו (ירמיה ד ז). וכן בזמן הישועה יחזרו ויבנוהו אנשים המשולים לאריה, כאמרן והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים כאריה בבהמות יער ככפיר בעדרי צאן (מיכה ה ז)³².

384. לח כד - לט א [עמ' 149-151]

[149] עֲנֵנוּ בחשבון זה ומצאנו, שהכסף שהרימו ושחישבו הוא דרך הכללה. וזה לפי שהעיקר הנראה לנו מן החשבון הוא שהככר העברי הוא שלושת אלפים שקלים עבריים. ואז יהיו עשרת אלפים שקלים, בשקלים של הזמן הזה. כי השקל העברי עשרים גרה, והם עשרים גרה בגרות השקלים, לא בדואנק הדרהם¹. ואז יסתכם כלל מחצית השקל שלש מאות אלף שקלים, והם מאה ככר. ומהם עשה את האדנים, והם מאה תשעים וששה למשכן. וארבעה לפרוכת כפי שנתפרש. ולהקפת החשבון ביאר, שאלף ושבע מאות ושבעים וחמשה היו לאדנים ולראשי העמודים. כאמרן ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה ווים לעמודים (לח כח) ומירבה או מזערה. אבל חשבון הזהב לא מצאנו שחישב בו, וזולתי חשבון הכנסתו וסיכומו², אך לא מנה ענייני הוצאתו והפרטתו. והזהב, כידוע לך, חשיבותו מרובה יותר. והממונה עליו צריך להיות בתכלית האימון; כיצד נסבור בדוגמה כזאת של מתן חשבון הזהב. לאחר עיון מצאנו, שאפשר ששליח האל לא קיצר באי-נתינת חשבון, אלא עד לאחר שיבסס לעצמו כלל שיעמיד אחרים עליו. הנה מצאנו שהמנורה מפורש משקלה, שהוא ככר זהב, ובצידה ציון שהיא לבדה כך. ובשעת מעשה גם כן אמר ככר זהב טהור עשה אותה ואת כל כליה (לז כד). ואומרים אנו, מסתבר ששאר כלי הזהב שנים שנים לכל ככר. כי לא נעשה כלי אחד מככר רק המנורה בלבד. עשינו חשבון על פי זה ומצאנו שהוא קרוב. וזה... [150] ככר. והמנורה בלבד ככר אחד [והארון והכפרת ככר] והשלחן ומזבח הקטורת כולם ככר. וארבעה עמודים שטים שני ככרות. [כל] אלה עשרים ותשעה, והם הככרות הנזכרים³. ושאר השקלים - בצפוי ראשי עמודי המסך ופחי הזהב שבבגדים ומה שנצרכו לו.

ואם יאמר האומר: הרי חמישה עמודים של המסך ואמרה תורה עליהם וצפית אותם זהב וויהם זהב (כו לז) נאמר: הנה ביארה התורה שבזמן העשייה לא כולם מחופים זהב, רק ראשיהם בלבד כך. לפי שאמר הכתוב ואת עמודיו חמשה ואת וויהם וציפה ראשיהם וחשוקיהם זהב (לו לח). ולפי העיקר שעשה לנו השליח [משה רבינו] חישבנו את הנחושת

30 ראה לעיל סי' 380 בראשו.

31 משנה מדות ד ז. דרש זה, לגבי בצלאל ואהליאב והמשכן העלו מאור האפילה (עמ' רצה), מדה"ג (עמ' תשסו) ור' בחיי (עמ' שף-שפא).

32 אחרי זה בא תרגום הפסוקים לח כד - לט א.

384 לח כד - לט א

- 1 דאנק (מ"ר דואנק) הוא מטבע קטן שערכו ששית הדרהם. בפירוט החשבון דן ר' בחיי (עמ' שפא).
- 2 ראה לה כב; לח כד. ראב"ע בפירושו לכתוב העלה את דברי הגאון. עיין עוד 'תורה שלימה' עמ' סא סי' מה בהערות.
- 3 לח כד. בגלל הקיטוע לא ניתן לעמוד על הפירוט.